

Generelle vilkår for Zukunftsplan^{Plus} etter tariff ZPPN

Ytelser

- § 1 Hva omfatter din forsikringsavtale?
- § 2 Hvordan gjennomføres tildeling av overskuddsandel?
- § 3 Når trer din forsikring i kraft?
- § 4 Hva må du være oppmerksom på i forbindelse med avtaleinngåelsen?
- § 5 Hva må man være oppmerksom på hvis det skal fremmes et krav under forsikringen?
- § 6 Hvilken betydning har forsikringsbeviset?
- § 7 Hvem mottar forsikringsytelsen?

Forsikringspremie

- § 8 Hvordan investeres innbetalt forsikringspremie?
- § 9 Hva må du være oppmerksom på i forbindelse med betaling av forsikringspremie?
- § 10 Hvordan kan du foreta tilleggsbetalinger eller uttak?
- § 11 Hvordan kan du øke eller redusere størrelsen på forsikringspremie?
- § 12 Hvordan kan du utsette premiebetalinger?
- § 13 Hva skjer hvis du ikke betaler premien tidsnok?

Om investering i fond

- § 14 I hvilke tilfeller kan vi bytte fond?
- § 15 Når kan du bytte ut fond uten garanti?

Sikringsforvaltning

- § 16 Hva gjør Sikringsforvaltningen?

Oppsigelse og fritak fra betaling av forsikringspremie

- § 17 Når kan du si opp forsikringsavtalen og hvilke ytelser mottar du ved oppsigelse?
- § 18 Hvordan kan du unnta din kontrakt fra løpende premiebetalinger og hvilken innvirkning har dette på forsikringsytelsene?
- § 19 Hvordan finansieres kostnadene knyttet til kontrakten din?

Øvrige bestemmelser

- § 20 Hva gjelder ved endring av din kontaktinformasjon?
- § 21 Hvilke ytterligere opplysningsplikter har du?
- § 22 Hvilke kostnader kan vi fakturere deg separat?
- § 23 Hvilket lands rett kommer til anvendelse på din forsikringsavtale?
- § 24 Hvor skal en tvist avgjøres ved uenighet om denne avtalen?
- § 25 Renter av erstatningsbeløpet
- § 26 Språk og tolkningstvil
- § 27 Samtykke til elektronisk kommunikasjon
- § 28 Hva gjelder ved ugyldige bestemmelser?

Forklaring av fagbegreper

- (1) **Årsdag:** Første dag i måneden for forsikringsstart, dvs. at dersom forsikringsstart for din forsikringsavtale er 01.04, så vil Årsdagen være 01.04 hvert år.
- (2) **Avtalt pensjonsstart:** Avtalt starttidspunkt for pensjonsutbetalinger. Opprinnelig avtalt pensjonsstart fremgår av forsikringsbeviset. Faktisk pensjonsstart kan avvike fra dette tidspunktet dersom du forskyver tidspunktet for pensjonsstart.
- (3) **Begunstiget:** Personen som mottar forsikringsytelsene.
- (4) **Beregnet Alder:** Beregnet Alder tilsvarer differansen mellom kalenderåret for en gitt dato og fødselsår.
- (5) **Delvis Kapitaloppgjør:** Du kan velge å få deler av Kontraktssaldoen utbetalt ved pensjonsstart (Delvis Kapitaloppgjør), og at den resterende Kontraktssaldoen benyttes til pensjonsutbetalinger.
- (6) **Disponeringsfasen:** Du kan forskyve pensjonsstart. Tidsrommet mellom avtalt pensjonsstart og det siste tidspunktet du har mulighet til å starte med pensjonsutbetalinger, omtales som Disponeringsfasen. Disponeringsfasens varighet fremgår av forsikringsbeviset.
- (7) **Dødsfallsytelse:** Forsikringsytelsen som blir utbetalt til den begunstigete ved den forsikrede personens død.
- (8) **Fleksibel Pensjon:** En særskilt form for pensjonsutbetaling som blir tilbudt av VPV Lebensversicherung-AG. Det spesielle med slike pensjonsutbetalinger er at Kontraktssaldoen også etter avtalt pensjonsstart er helt eller delvis anlagt i fond. I tillegg vil du også etter avtalt pensjonsstart ha fleksibilitet ved at du kan ta ut midler av Kontraktssaldoen eller si opp forsikringsavtalen. Mer informasjon om dette finner du i de Spesielle vilkår for den Fleksible Pensjonen (til tariff ZPPN).
- (9) **Fleksibel Pensjonsfase:** Den Fleksible Pensjonsfasen begynner ved avtalt pensjonsstart og ender på Årsdagen i året den forsikrede personen når en Beregnet Alder på 85 år. Mer informasjon fremgår av de Spesielle vilkårene for den Fleksible Pensjonen (til tariff ZPPN). Gjennom særlig avtale i forsikringsbeviset kan det være avtalt at pensjonsutbetalingene avsluttes når den Fleksible Pensjonsfasen er over.
- (10) **Fondsavhengig overskudd:** Dette er en andel av overskuddet som blir fordelt basert på prosentandelen av Kontraktssaldoen plassert i de enkelte fondene. Størrelsen vil kunne variere fra fond til fond og kan også beløpe seg til 0%.
- (11) **Fondsbundet pensjonsforsikring:** En forsikring med pensjonsutbetaling som formål. Plassering av Kontraktssaldoen skjer i det minste delvis i fond.
- (12) **Forsikret person:** Den som har forsikringen knyttet til sitt liv.
- (13) **Forsikringsgrupper:** Forsikringsgrupper er et begrep fra tysk forsikringsrett. Forsikringsgrupper brukes for å fordele overskudd basert på årsak, for eksempel ved at det skilles mellom ulike forsikringstyper som pensjonsforsikringer og risikoforsikringer.
- (14) **Forsikringsstart:** Det avtalte tidspunktet når forsikringen trer i kraft og forfallstidspunkt for betaling av den første forsikringspremie. Forsikringsstart for din forsikringsavtale fremgår av forsikringsbeviset.
- (15) **Fullstendig Kapitaloppgjør:** I stedet for løpende pensjonsutbetalinger kan du ved avtalt pensjonsstart avslutte forsikringsavtalen ved å få utbetalt et engangsbeløp (Fullstendig Kapitaloppgjør).
- (16) **Garantert årlig pensjon per 10.000 € i Kontraktssaldo:** Ved pensjonsstart beregner vi størrelsen på pensjonen. Du vil motta et beløp som minst tilsvarer den garanterte årlige pensjonen per 10.000 € i Kontraktssaldo. For eksempel, dersom den garanterte årlige pensjonen per 10.000 € i Kontraktssaldo er 100 €, og Kontraktssaldoen ved avtalt pensjonsstart er 75.000 €, vil du minst motta en årlig pensjon på 750 €. Størrelsen på den garanterte årlige pensjonen per 10.000 € i Kontraktssaldo ved avtalt pensjonsstart fremgår av forsikringsbeviset.
- (17) **Garantert Overlevelsesytelse:** Kontraktssaldoen som minst er tilgjengelig ved avtalt pensjonsstart. Den Garanterte Overlevelsesytelsen vil i begynnelsen av forsikringstiden være 0 €, men vil kunne øke gjennom Sikringsforvaltningen.
- (18) **Verdisikringsfond:** Et verdisikringsfond er et fond som garanterer at fondets verdi på månedsbasis ikke faller under en viss prosentandel av fondets totale verdi. Denne prosentandelen blir betegnet som fondets sikringsnivå.
- (19) **Hvilefasen:** Hvilefasen begynner på Årsdagen i det året den forsikrede personen når en Beregnet Alder på 85 år. Den løper så lenge den forsikrede personen lever. Pensjonen som

utbetales i denne perioden blir finansiert ved hjelp av midlene i Pensjonsformuen. Mer informasjon fremgår av de Spesielle vilkårene for den Fleksible Pensjonen (til tariff ZPPN).

- (20) **Investeringsportefølje:** Investeringsporteføljen tilsvarer den samlede verdien av andeler i fond som er tilknyttet din kontrakt.
- (21) **Kollektivportefølje:** Kollektivportefølje er et begrep fra tysk forsikringsrett. Det tilsvarer forsikringsselskapets totale investeringer. Investeringene foregår dermed ikke separat for hver enkelt forsikringsavtale, men kollektivt. Kollektivporteføljen består i det vesentlige av verdipapirer med fast rente.
- (22) **Kontraktssaldo:** Kontraktssaldoen tilsvarer den samlede verdien i euro av de andeler i fond og Kollektivporteføljen som er tilknyttet din kontrakt.
- (23) **Livslang pensjon:** VPV Zukunftsplan^{Plus} tar sikte på livslange pensjonsutbetalinger. Gjennom særskilt avtale fastsatt i forsikringsbeviset kan pensjonsutbetalingene likevel være tidsmessig begrenset.
- (24) **Minimumspensjon:** Størrelsen på pensjonen som minimum må oppnås for at pensjonsutbetalinger kan påbegynnes. Dersom minimumspensjonen ikke er nådd vil forsikringsavtalen avsluttes til avtalt pensjonsstart gjennom utbetaling av Kontraktssaldoen, med mindre du utsetter avtalt pensjonsstart.
- (25) **Overlevelsesytelse:** Kontraktssaldoen som er tilgjengelig ved avtalt pensjonsstart og som kan brukes til pensjonsutbetalinger eller Kapitaloppgjør.
- (26) **Overskuddsgrupper:** Overskuddsgrupper blir opprettet for en enda mer presis inndeling av forsikringsgruppene som følger av gjeldende tilsynsrett.
- (27) **Overskuddsdeltakelse:** Overskuddsdeltakelse er et begrep fra tysk forsikringsrett. Det er vanlig at forsikringstaker får deler av selskapets overskudd basert på konservative beregninger av premier og kursreserver knyttet til våre investeringer. Samlet betegnes dette som Overskuddsdeltakelse. Detaljer for Overskuddsdeltakelsen fremgår av § 2 i de Generelle vilkår for Zukunftsplan^{Plus} med tariff ZPPN.
- (28) **Pensjonsformuen:** Pensjonsformuen brukes til å finansiere pensjonsutbetalingene i Hvilefasen. Den bygges opp i løpet av den Fleksible Pensjonsfasen. Dersom kontrakten blir avsluttet ved enden av den Fleksible Pensjonsfasen, blir Pensjonsformuen utbetalt. Mer informasjon fremgår av de Spesielle vilkårene for den Fleksible Pensjonen (til tariff ZPPN).
- (29) **Premiereserve:** Premiereserver er et begrep fra tysk forsikringsrett. Premiereserverne tilsvarer verdien av de samlede (dvs. ikke for den enkelte forsikringsavtale) krav fra forsikringstakerne på fremtidig Overskuddsdeltakelse. Bruken av Premiereserver gjør det mulig å utjevne svingninger i selskapets overskudd.
- (30) **Sparefasen:** Sparefasen tilsvarer normalt tidsrommet mellom forsikringsstart og pensjonsstart, men avsluttes ved den forsikrede personens død eller ved oppsigelse.
- (31) **Valuta:** Forsikringspremien og utbetalinger beregnes og gjøres opp i euro (€).

§ 1

Hva omfatter din forsikringsavtale?

- (1) VPV Zukunftsplan^{Plus} (tariff ZPPN) er en fondsbundet pensjonsforsikring. Dersom den forsikrede personen (dvs. personen som det er tatt ut livsforsikring på) lever ved avtalt pensjonsstart vil enten
- > ved valg av den Fleksible Pensjonen, livslange pensjonsutbetalinger i samsvar med Spesielle vilkår for den Fleksible Pensjonen, eller
 - > ved valg av Kapitaloppgjør, et engangsbetrag (se § 1 avsnitt 11) bli betalt.
- Dersom du har ikke valgt hvordan utbetalinger skal skje, vil du motta utbetalinger i form av den Fleksible Pensjonen.

Hvis den forsikrede personen dør før pensjonsstart (dvs. i perioden mellom forsikringsstart og pensjonsstart), blir det utbetalt en Dødsfallsytelse (se § 1 avsnitt 12).

- Gjennom tilleggsbetalinger (se § 10), endring av størrelsen på forsikringspremien (se § 11) og muligheten til å endre på det faktiske tidspunktet for din pensjonsstart, kan du skreddersy forsikringen etter dine behov.
- (2) Før pensjonsstart vil du gjennom VPV Zukunftsplan^{Plus} oppnå forsikringsdekning samtidig med direkte deltakelse i verdiutviklingen av en Investeringsportefølje (se § 1 avsnitt 3). Dermed vil du ha muligheten til å oppnå positiv avkastning ved at verdipapirene i Investeringsporteføljen stiger i verdi. Ved kursnedgang vil du til gjengjeld bære risikoen for negativ avkastning. I begynnelsen av forsikringstiden stiller VPV Zukunftsplan^{Plus} ingen garantier for forsikringsytelsene ved pensjonsstart.

Investering av din Kontraktssaldo

- (3) Din Kontraktssaldo tilsvarer verdien av dine andeler i fond uten garanti, i verdiskriftsfond (samlet omtalt som «Investeringsporteføljen») og i Kollektivporteføljen (VPV's Kollektivportefølje sikrer krav fra samtlige forsikringstakere. Dine andeler i Kollektivporteføljen oppnår fortløpende avkastning i form av rente). I perioden mellom forsikringsstart og pensjonsstart blir dine andeler i fondene og i Kollektivporteføljen (se § 8) månedlig fordelt på nytt mellom fondene og Kollektivporteføljen. Den nye fordelingen baseres på en metodisk beregningsprosess som sikrer garantiytelsen som ytes gjennom Sikringsforvaltningen (se § 16) under hensyn til den garanterte renten på Kollektivporteføljen, samt også garantien knyttet til verdiskriftsfondet. Ettersom garantien blir bygget opp over tid, investeres din Kontraktssaldo til å begynne med først og fremst i fond uten garanti.

Vi kjøper fondsandeler i fondene uten å måtte betale kurtsjse og uten at du belastes et gebyr for dette.

Vi har rett til å investere din Kontraktssaldo i sin helhet i Kollektivporteføljen, når investeringer i fond ikke vil ivareta din interesse i å oppnå avkastningsmålene på en trygg og rimelig måte, og når det er nødvendig for å ivareta sikredes interesse i henhold til våre lovmessige forpliktelser.

- (4) Avkastning fra fondene blir tilført fondene direkte, med mindre det blir betalt utbytte. Utbytte blir tilført din Kontraktssaldo direkte. Deler av utbyttet vil kunne gå til dekning av forvaltningskostnader, skatter, og andre avgifter eller gebyrer som påløper grunnet lov eller avtale.
- (5) Utviklingen av formuesverdiene i Investeringsporteføljen er avhengig av utviklingen i kapitalmarkedene, og vi kan derfor ikke stille noen garanti for verdiutviklingen. Det betyr at størrelsen på pensjonsutbetalingene vil variere avhengig av verdiutviklingen i Investeringsporteføljen.
- (6) Investeringen av din Kontraktssaldo ved valg av Fleksibel Pensjon fra og med avtalt pensjonsstart er beskrevet nærmere i de Spesielle Vilkår for den Fleksible Pensjonen.

Våre ytelser i perioden fra og med avtalt pensjonsstart

- (7) Ved valg av den Fleksible Pensjonen gjelder følgende: Når den forsikrede personen når avtalt pensjonsstart og den beregnede pensjonen beløper seg til minst 300 € årlig (minimumspensjonen), betaler vi ut en livslang, konstant pensjon. Pensjonen utbetales månedlig til avtalte tidspunkter. Dersom du ikke oppnår minimumspensjonen, blir din Kontraktssaldo utbetalt og forsikringsavtalen avsluttet.
- (8) Størrelsen på pensjonen din blir beregnet basert på din Kontraktssaldo ved avtalt pensjonsstart. Beregningsgrunnlaget fremgår av § 2 avsnitt 7. Du vil minst motta en pensjon som er beregnet på bakgrunn av din Kontraktssaldo og den garanterte årlige pensjonen per 10.000 € i total Kontraktssaldo. Denne garanterte årlige pensjonen blir beregnet etter forsikringsmatematiske prinsipper. Den baserer seg på en beregningsrente på 0 % og en dødelighetstabell med døds sannsynlighet på 100 % fra kjønnuavhengige kombinerte dødelighetstabeller basert på

dødelighetstabellene DAV 2004R for menn og kvinner. Den garanterte årlige pensjonen per 10.000 € i Kontraktssaldo fremgår av forsikringsbeviset.

Dersom du endrer avtalt pensjonsstart (se § 1 avsnitt 9 og 10), beregner vi den garanterte årlige pensjonen på nytt for den nye avtalte pensjonsstarten med de nevnte beregningsgrunnlagene (beregningsrente og dødstabell).

Endring av avtalt pensjonsstart

(9) I løpet av Disponeringsfasen kan avtalt pensjonsstart forskyves

- > årlig ved Årsdagen (*faller forsikringsstart f.eks. på den 01.04 så er Årsdagen for kontrakten den 01.04 hvert år*),
- > med én måneds varsel,
- > med et eller flere fulle år.

Disponeringsfasen begynner på det opprinnelig avtalte tidspunktet for pensjonsstart, og ender på Årsdagen i året den forsikrede personen fyller 75 år. Vi garanterer at Overlevelsesytelsen ved nytt avtalt tidspunkt for pensjonsstart minimum tilsvarende den garanterte Overlevelsesytelsen ved opprinnelig avtalt tidspunkt for pensjonsstart (se § 16).

I løpet av Disponeringsfasen kan du, frem til pensjonsutbetalingene påbegynnes, fortsette å betale forsikringspremier med uforandret verdi.

(10) Både før den opprinnelige avtalte pensjonsstarten og i løpet av Disponeringsfasen kan du påberope deg pensjonsutbetalinger i henhold til forsikringsavtalen fra Årsdagen for forsikringen med én måneds varsel (*dvs. at du skriftlig kan be om at pensjonsutbetalingene påbegynnes fra og med neste Årsdag for forsikringen*). En slik førtidig påberopelse av pensjonsutbetalinger er mulig,

- > når du har nådd den årlige minimumspensjonen (se § 1 avsnitt 7),
- > når den forsikrede personen har nådd en Beregnet Alder (*Beregnet Alder tilsvarende differansen mellom kalenderåret for en gitt dato og fødselsår*) på 60 år, og
- > den nye pensjonsstarten er lagt maksimalt fem år forut for den opprinnelige avtalte pensjonsstarten.

Med mindre det ikke allerede har skjedd, vil løpende betaling av forsikringspremie avsluttes når pensjonsutbetalingene påbegynnes.

Størrelsen på pensjonsutbetalingene blir i et slikt tilfelle fastsatt basert på din Kontraktssaldo ved pensjonsstart etter de samme prinsipper som for pensjonsutbetalinger ved opprinnelig avtalt pensjonsstart, se § 1 avsnitt 8.

Mulighet for Kapitaloppgjør

(11) Du har du rett til å få utbetalt forsikringsytelsen som et engangsbeløp (fullstendig Kapitaloppgjør), i stedet for som regelmessige pensjonsutbetalinger. Du kan også velge å få utbetalt bare en del av forsikringsytelsen som et engangsbeløp (delvis Kapitaloppgjør). Du kan få helt eller delvis Kapitaloppgjør ved avtalt pensjonsstart eller i løpet av Disponeringsfasen på Årsdagen for forsikringsstart. For at dette skal være mulig må den forsikrede personen være i live på dette tidspunktet. Din forespørsel om helt eller delvis Kapitaloppgjør må foreligge skriftlig minimum én måned før første pensjonsutbetaling. Ved fullt Kapitaloppgjør avsluttes denne forsikringsavtalen. Ved et delvis Kapitaloppgjør får du det ønskede beløpet utbetalt, mens den resterende Kontraktssaldoen går til pensjonsutbetalinger. Ved delvis Kapitaloppgjør vil pensjonsutbetalingene reduseres. Et delvis Kapitaloppgjør av en ønsket størrelse er bare mulig dersom dette ikke medfører at minimumspensjonen underskrives (se § 1 avsnitt 7).

For fastsettelse av din andel i Investeringsporteføljen legger vi til grunn den siste handelsdagen forut for det valgte tidspunktet for Kapitaloppgjør. Den faktiske utbetalingen kan av tekniske årsaker imidlertid først skje et par dager etter denne datoen.

Forsikringsytelsen dersom den forsikrede personen dør

(12) Hvis den forsikrede personen dør **før pensjonsstart** (*dvs. i tidsrommet mellom forsikringsstart og pensjonsstart*), betaler vi ut personens Kontraktssaldo som en Dødsfallsytelse.

For fastsettelsen av din andel i Investeringsporteføljen legger vi til grunn første handelsdag etter at dødsattest for avdøde er mottatt. Utbetalingen av Dødsfallsytelsen kan av tekniske årsaker imidlertid først skje et par dager etter denne datoen.

(13) Dødsfallsytelsen etter pensjonsstart ved valg av Fleksibel Pensjon blir beskrevet i de Spesielle vilkår for den Fleksible Pensjonen.

Nærmere om utbetaling av forsikringsytelsene

(14) Våre forsikringsytelser utbetales utelukkende i penger. En overføring av fondsandeler er ikke mulig.

Opphør av forsikringsavtalen

(15) VPV Zukunftsplan^{Plus} opphører ved død, oppsigelse eller fullstendig Kapitaloppgjør.

Våre ytelser ved overskudd

(16) Gjennom Overskuddsdeltakelsen vil du kunne motta deler av selskapets overskudd (se § 2). Utviklingen av din Kontraktssaldo før pensjonsstart er imidlertid i hovedsak bestemt av verdiutviklingen i Investeringsporteføljen, som du automatisk tar del i (se § 1 avsnitt 3).

§ 2

Hvordan gjennomføres tildeling av overskudd?

- (1) Vi gir deg en andel av selskapets overskudd og av kursreserverne (Overskuddsdeltakelse). Ytelser fra Overskuddsdeltakelsen kan imidlertid også beløpe seg til null euro. I avsnittene nedenfor vil vi forklare,
- > hvordan selskapets overskudd i et regnskapsår fastsettes og hvordan vi bruker det (§ 2 avsnitt 2),
 - > hvordan din andel av overskuddet beregnes (§ 2 avsnitt 3 og 4),
 - > hvordan kursreserver oppstår og hvordan de blir tilordnet Kontraktssaldoen din (§ 2 avsnitt 5 og 6),
 - > hvordan vi beregner pensjonsutbetalingene dine og hvordan du blir tildelt andel av overskudds- og kursreserver når pensjonen utbetales (§ 2 avsnitt 7 og 8),
 - > hvorfor vi ikke kan garantere størrelsen på overskuddet som tildeles din kontrakt (§ 2 avsnitt 9) og
 - > hvordan vi vil holde deg orientert om Overskuddsdeltakelsen (§ 2 avsnitt 10 og 11).

Hvordan fastsettes selskapets overskudd i et regnskapsår og hvordan bruker vi det?

(2) Vi fastsetter overskuddet til selskapet vårt (bruttooverskuddet) som oppstår i et regnskapsår etter gjeldende regler som følger av lov og forskrift. Når årsregnskapet er godkjent slår vi fast hvilken del av bruttooverskuddet som er tilgjengelig for tildeling til de kontrakter som omfattes av Overskuddsdeltakelsen. I denne prosessen følger vi de i Tyskland til enhver tid gjeldende retningslinjer.

Den tilgjengelige andelen av bruttooverskuddet vil tilføres Premiereserverne, med mindre overskuddet har blitt tilført direkte til Kontraktssaldoen til kontraktene som er berettiget til overskuddsandel. Hensikten med Premiereserver er å utjevne svingninger i overskuddet i løpet av forsikringstiden. Premiereserverne kan normalt kun benyttes i forbindelse med overskuddstildeling til forsikringstakerne. Dette kan bare fravikes i lovbestemte unntakstilfeller med godkjenning fra tilsynsmyndighetene.

Overskudd tilført Premiereserver gir ikke grunnlag for krav om at noen bestemt andel av overskuddet blir tildelt din kontrakt.

Hvordan beregnes din andel av overskuddet?

(3) Vi har samlet likeartede forsikringer (f.eks. pensjonsforsikringer, livsforsikringer, uføreforsikringer) i egne forsikringsgrupper. Vi oppretter slike forsikringsgrupper for å kunne ta hensyn til forskjellene i forsikrede risikoer. Ved tildeling av overskuddet til de enkelte kontraktene anvender vi en årsaksorientert prosedyre. Til dette formål kan vi innenfor den enkelte forsikringsgruppe differensiere ytterligere ved opprettelsen av overskuddsgrupper. Vi fordeler overskuddet forholdsmessig basert på forsikringsgruppens eller overskuddsgruppens bidrag til overskuddet. Dersom en forsikringsgruppe eller overskuddsgruppe ikke har bidratt til overskuddet, oppstår heller ikke noe krav på Overskuddsdeltakelse. Frem til avtalt pensjonsstart er kontrakten din med i forsikringsgruppe 131. Forsikringsgruppen ved valg av den Fleksible Pensjonen er beskrevet nærmere i de Spesielle vilkår for den Fleksible Pensjonen.

(a) Løpende overskudd

Følgende overskudd tildeles din kontrakt i form av løpende overskuddsandel:

Fra det tidspunkt forsikringen gjelder blir din kontrakt tildelt en andel av overskuddet i prosent av Kontraktssaldoen i Kollektivporteføljen. På denne måten tar du del i Kollektivporteføljens avkastning.

Din kontrakt vil videre motta fondsavhengige overskuddsandeler som fastsettes i prosent av fondsandelenes verdi til enhver tid.. Størrelsen på overskuddsandelene vil kunne variere fra fond til fond. Alle disse overskuddsandelene blir plassert i fond og øker dermed Kontraktssaldoen.

Tildelingen av løpende overskudd skjer månedlig. De deklarerte løpende overskuddssatsene offentliggjøres i vår årsrapport. Satsene kan endre seg i løpet av forsikringstiden. De kan også settes til null.

(b) Sluttoverskudd

Dersom den forsikrede personen lever ved pensjonsstart, deler vi i tillegg til de løpende overskuddene ut et sluttoverskudd. Sluttoverskuddet beregnes basert på summen av samtlige premiebetaling. Ved et fullstendig Kapitaloppgjør blir sluttoverskuddet utbetalt. Dersom den forsikrede personen dør før pensjonsstart, eller ved oppsigelse, utbetaler vi et redusert sluttoverskudd.

Den endelige sluttoverskuddsatsen offentliggjøres i vår årsrapport. Den kan endre seg og kan også settes til null.

(4) På forslag fra ansvarlig aktuar, legger ledelsen hvert år frem et forslag til hvordan overskuddet skal fordeles og fastsetter basert på dette de gjeldende overskuddsatsene (overskuddsdeklarasjonen). I den forbindelse sørges det for at fordelingen skjer etter et årsaksorientert prinsipp. Din kontrakt tildeles overskudd på bakgrunn av overskuddsdeklarasjonen. Tildelt overskudd blir tilført din Kontraktssaldo direkte fra selskapets overskudd, eller blir trukket fra Premiereservene.

Hvordan oppstår kursreserver og hvordan tilordner vi disse til kontrakten din?

(5) Kursreserver oppstår når markedsverdien på investeringene i Kollektivporteføljen ligger over den bokførte verdien. Kursreservene, som i henhold til gjeldende lover og forskrifter skal hensyntas i Overskuddsdeltakelsen, tilordnes forholdsmessig til din kontrakt. Tilordningen skjer etter årsaksorienterte prinsipper. Kursreserver for rentebærende verdipapirer skal i henhold til gjeldende tysk rett bare tas hensyn til i den grad de overstiger et eventuelt foreliggende behov for sikkerhet. Kursreservene beregnes på nytt minst én gang i året.

(6) Ved **slutten på Sparefasen** (ved død, oppsigelse eller at man er i live ved avtalt pensjonsstart) gjelder følgende: Vi tilordner kontrakten din andelen av kursreservene som du i samsvar med gjeldende lovgivning har krav på ved dette tidspunktet.

Også **etter pensjonsstart** vil du tildeles din andel av kursreservene i overenstemmelse med gjeldende lovgivning. Offentlig lov og forskrift kan medføre at tildelingen av kursreservene helt eller delvis faller bort.

Hvordan beregnes størrelsen på pensjonsutbetalingene og hvordan tildeles du andel av overskudd og kursreserver etter pensjonsstart?

(7) Dersom den forsikrede personen lever ved pensjonsstart blir Kontraktssaldoen, sluttoverskuddet og tildelte andeler i kursreservene benyttet til å beregne dine pensjonsutbetalinger, på basis av de beregningsgrunnlag som da gjelder. Beregningsgrunnlaget er den aktuelle dødelighetstabellen og beregningsrenten. Gjeldende beregningsgrunnlag ved pensjonsstart (dødelighetstabell og beregningsrente) tilsvarer beregningsgrunnlaget som vi på dette tidspunktet ville benyttet for en tilsvarende pensjonsforsikring med pensjonsutbetalinger som påbegynnes umiddelbart. Dersom vi ikke tilbyr noen slik pensjonsforsikring, vil vi benytte et beregningsgrunnlag som sikrer at vi på sikt er i stand til å oppfylle våre forpliktelser etter forsikringsavtalene. Dødelighetstabellen må være utviklet etter forsikringsmatematiske prinsipper. Dersom gjeldende beregningsgrunnlag ved pensjonsstart skiller seg fra gjeldende beregningsgrunnlag på tidspunktet for utstedelse av forsikringsbeviset, og vi heller ikke tilbyr noen tilsvarende pensjonsforsikring med pensjonsutbetalinger som påbegynnes øyeblikkelig, vil vi få bekreftet at gjeldende beregningsgrunnlag er rimelig av en uavhengig tillitsmann.

Dersom denne bestemmelsen medfører at størrelsen på pensjonsutbetalingene faller under den garanterte pensjonen som nevnt i § 1 avsnitt 8, vil vi minimum betale ut pensjonsutbetalinger tilsvarende den garanterte pensjonen.

(8) Også etter pensjonsstart vil du få tildelt andel av overskudd og kursreserver.

Overskuddsdeltakelsen etter pensjonsstart ved valg av den Fleksible Pensjonen blir beskrevet i de Spesielle vilkår for den Fleksible Pensjonen.

Hvorfor kan vi ikke garantere størrelsen på Overskuddsdeltakelsen?

(9) Størrelsen på Overskuddsdeltakelsen avhenger av mange faktorer, som ikke kan forutses og som vi bare kan påvirke i begrenset grad. Påvirkende faktorer er særlig utviklingen i kapitalmarkedene og kostnadene. Størrelsen på fremtidig tildeling av overskuddsandel kan derfor ikke garanteres. Det kan også beløpe seg til null euro.

Hvordan holder vi deg orientert om Overskuddsdeltakelsen?

(10) Vi publiserer de fastsatte overskuddsatsene i vår årsrapport. De vil fremgå med henvisning til gjeldende tariff avhengig av tilslutningstidspunkt. Årsrapporten kan du laste ned på våre nettsider www.vpv.de, eller du kan be om å få den tilsendt.

(11) Vi vil på årlig basis holde deg orientert om utviklingen av din Kontraktssaldo. I orienteringen hensyntas overskudd som er tilført din kontrakt. I tillegg vil vi på forespørsel når som helst gi deg informasjon om verdien av din kontrakt.

§ 3

Når trer din forsikring i kraft?

Forsikringen trer i kraft så snart du har inngått forsikringsavtalen med oss. Forsikringsdekningen vil likevel ikke tre i kraft før tidspunktet angitt i forsikringsbeviset. Våre forsikringsytelser kan falle bort ved manglende eller for sen betaling av forsikringspremien (se § 9 avsnitt 2 og 3 og § 13).

§ 4**Hva må du være oppmerksom på i forbindelse med avtaleinngåelsen?**

Forut for avtaleinngåelsen må du gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål. Du må også gi opplysninger om særlige forhold som du må forstå er av vesentlig betydning for selskapets vurdering av risikoen. Ved uriktige, mangelfulle og/eller svikaktige opplysninger vil vi kunne ha rett til å trekke oss fra, si opp eller endre forsikringsavtalen, samt bestride krav etter avtalen.

§ 5**Hva må man være oppmerksom på når det fremmes krav under forsikringen?**

- (1) Når en forsikringsytelse kreves utbetalt i henhold til forsikringsavtalen, kan vi kreve at forsikringsbeviset og fødselsattest til den forsikrede personen fremlegges, samt informasjon som nevnt i § 21.
- (2) Før hver pensjons- eller engangsutbetaling kan vi på vår egen regning kreve en offisiell bekreftelse på at den forsikrede personen fortsatt lever.
- (3) Dør den forsikrede personen må vi straks informeres om dette (*dvs. uten ugrunnet opphold*). I tillegg må vi få fremlagt en offisiell dødsattest som angir alder og fødselsted.
- (4) Vi kan be om ytterligere dokumentasjon og informasjon hvis dette er nødvendig for å avklare vår utbetalingsplikt. Kostnadene forbundet med dette må bæres av den som kreves forsikringsytelsen utbetalt.
- (5) Forsikringsytelsen forfaller til utbetaling så snart vi har avsluttet de undersøkelser som var nødvendige for å kunne ta stilling til om et forsikringstilfelle var inntrådt og omfanget av vår betalingsforpliktelse. Dersom en av pliktene i § 5 avsnitt 1 til 4 ovenfor ikke oppfylles, kan dette medføre at vi ikke kan ta stilling til om, eller i hvilket omfang, vi har en betalingsforpliktelse. En slik pliktforsømmelse kan dermed medføre at forsikringsytelsen ikke forfaller til utbetaling.
- (6) Ved utbetaling av ytelsene våre til land utenfor det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, bærer den mottaksberettigede personen merkostnadene og risikoen.

§ 6**Hvilken betydning har forsikringsbeviset?**

Vi kan sende deg forsikringsbeviset skriftlig (*i lesbar form, f.eks. brev eller e-post*). Utsteder vi forsikringsbeviset i papirform, vil det være et offisielt dokument.

§ 7**Hvem mottar forsikringsytelsen?**

- (1) Som vår forsikringstaker kan du bestemme hvem som skal motta forsikringsytelsen. Dersom du ikke tar noen beslutning om dette, vil forsikringsytelsen tilfalle deg eller dine arvinger.

Oppnevning av begunstiget

- (2) Du kan oppnevne en person som skal motta forsikringsytelsene (begunstiget). Oppnevningen av begunstiget kan gjøres gjenkallelig eller ugjenkallelig. Dersom du foretar en **gjenkallelig** begunstigelse, får den begunstigede først krav på forsikringsytelsen når forsikringstilfellet inntreffer. Det innebærer at du når som helst kan trekke tilbake oppnevningen som begunstiget. For pensjonsutbetalinger teller den enkelte forfallsdatoen som gir krav på utbetaling som et eget forsikringstilfelle. Du kan uttrykkelig bestemme at den begunstigede umiddelbart og **ugjenkallelig** har krav på forsikringsytelsen. Så

snart vi har mottatt slik erklæringen fra deg, kan begunstigelsen bare endres med samtykke fra den begunstigede.

Overdragelse og pantsettelse

- (3) Du kan helt eller delvis overdra eller pantsette retten til forsikringsytelsene til en tredjepart frem til det enkelte forsikringstilfellet inntreffer, forutsatt at en slik disposisjon rettslig sett er mulig.

Varsel

- (4) Oppnevning og tilbakekall av begunstigelse (§ 7 avsnitt 2) så vel som overdragelse og pantsettelse (§ 7 avsnitt 3) trer først i kraft når den som til da har vært berettiget til å disponere over avtalen har varslet oss om dette skriftlig (*i lesbar form, f.eks. brev eller e-post*). Som vår forsikringstaker er det normalt du som er disponenten for forsikringsavtalen. Det kan også være andre personer dersom du på et tidligere tidspunkt har disponert over avtalen på en slik måte (*f.eks. ved ugjenkallelig oppnevning av begunstiget, overdragelse, pantsettelse*).

§ 8**Hvordan investeres innbetalt forsikringspremie?**

- (1) Forsikringspremien og tilleggsbetalinger tilføres din Kontraktssaldo med mindre de går til dekning av kostnader. Ytterligere kostnader vil belastes din Kontraktssaldo fortløpende (se § 19). Kontraktssaldoen blir hver måned oppdelt på nytt og plassert i fondene og Kollektivporteføljen. Oppdelingen skjer etter en metodisk beregningsprosess. I prosessen hensyntas eventuelle garanterte ytelser (se § 16). Ved plasseringen legger vi til grunn kursen på fondene første handelsdag i måneden.
- (2) Hvis det på bakgrunn av den metodiske beregningsprosessen (se § 8 avsnitt 1) blir plassert ytterligere midler i fond uten garanti, gjelder følgende: Den nye plasseringen blir i hovedsak fordelt likt mellom fondene uten garanti. Dersom du har valgt delvis plassering i fond med lavere risiko (se § 15), blir dette hensyntatt.
- (3) Ved hver Årsdag for forsikringen gjennomfører vi en såkalt rebalansering. Dette har til hensikt å utjevne eventuelle avvik fra den tilskattede likedelingen som følge av verdisvingninger. I den forbindelse blir andelen av Kontraktssaldoen som er plassert i fond uten garanti, fordelt på nytt slik at det igjen er plassert like store andeler i de ulike fondene uten garanti. Rebalanseringen tar hensyn til eventuell endret fordeling for det tilfelle at du har valgt å plassere deler av midlene i fond med lavere risiko (se § 15).

§ 9**Hva må du være oppmerksom på i forbindelse med betaling av forsikringspremien?**

- (1) Du kan inngå VPV Zukunftsplan^{Plus} med løpende betalinger av forsikringspremien eller med en avtalt engangsbetaling av forsikringspremien. Løpende premiebetalinger kan du etter avtale foreta månedlig, kvartalsvis, halvårlig eller årlig. Vi forbeholder oss retten til å plassere en avtalt engangsbetaling av forsikringspremien helt eller delvis i Kollektivporteføljen den første måneden.
- (2) Den første premiebetalingen eller en engangsbetaling skal betales umiddelbart (*dvs. uten ugrunnet opphold*) etter at forsikringsavtalen er inngått, men likevel ikke før det avtalte tidspunktet forsikringsavtalen skal tre i kraft som angitt i forsikringsbeviset. Alle etterfølgende premiebetalinger forfaller til betaling ved starten av forsikringsperioden som betalingen gjelder. Ved engangsbetaling og ved månedlig betaling av forsikringspremien, varer forsikringsperioden i én måned. I andre tilfeller tilsvarer forsikringsperioden det avtalte betalingsintervallet på henholdsvis et år, et halvt år eller et kvartal.

- (3) Du har betalt premien **rettidig**, når du innen forfallsdatoen (§ 9 avsnitt 2) har gjort det som kreves for at beløpet overføres til oss. Hvis det er avtalt trekk fra en bestemt konto, anses betalingen som rettidig i følgende tilfeller:
- > Premien kunne trekkes fra konto på forfallsdatoen, og
 - > Du har ikke motsatt deg slikt berettiget trekk fra din konto.
- Kan premien ikke trekkes fra kontoen og du ikke kan bebreides for dette, er betalingen fortsatt å anse som rettidig såfremt du betaler uten ugrunnet opphold etter å ha mottatt betalingspåminnelse fra oss.
- (4) Betalingsutsettelse for forsikringspremie krever skriftlig avtale med oss.
- (5) Betaling av forsikringspremier skjer på din regning og risiko.
- (6) Når en forsikringsytelse forfaller til utbetaling vil eventuell utestående forsikringspremie avregnes.

§ 10

Hvordan kan du foreta tilleggsbetalinger eller uttak?

Tilleggsbetalinger

- (1) Du kan når som helst foreta tilleggsbetalinger på minst 300 €, men senest frem til fem år før pensjonsstart. Tilleggsbetalinger blir etter fradrag for kontrakts- og forvaltningskostnader godskrevet din kontrakt første påfølgende måned etter at betalingen ble mottatt. Tilleggsbetalinger tjener til å øke din Kontraktssaldo. Tilleggsbetalinger følger det samme beregningsgrunnlaget som Kontraktssaldoen for øvrig. Pensjonsutbetalinger vil gjennomføres i henhold til § 2 avsnitt 7.
- (2) Du kan foreta en tilleggsbetaling ved starten av forsikringsperioden forutsatt at du ikke har inngått VPV Zukunftsplan^{Plus} med engangsbetaling av forsikringspremier. Vi forbeholder oss retten til å plassere et slikt engangsbeløp helt eller delvis i Kollektivporteføljen i den første måneden.
- (3) Også etter forsikringsstart har du mulighet til å foreta tilleggsbetalinger inntil et totalt beløp som tilsvarer premiesummen og eventuell tilleggsbetaling ved forsikringsstart. Premiesummen beløper seg til det avtalte premiebetalingsbeløpet multiplisert med premiebetalingsperioden i antall år, slik disse fremgår av forsikringsbeviset. Med vårt samtykke kan du foreta ytterligere tilleggsbetalinger. Disse bestemmelsene gjelder tilsvarende dersom du har inngått VPV Zukunftsplan^{Plus} med en avtalt engangsbetaling av forsikringspremier. I et slikt tilfelle kan du uten vårt samtykke foreta tilleggsbetalinger inntil et totalt beløp som tilsvarer den avtalte engangsbetalingen.

Uttak

- (4) Før pensjonsstart kan du ved starten av forsikringsperioden – tidligst ett år etter forsikringsstart – ta ut penger fra din Kontraktssaldo. Uttaket må beløpe seg til minst 200 €. En eventuelt garantert Overlevelsesytelse reduseres avhengig av størrelsen på uttaket. Et uttak er bare mulig dersom gjenstående Kontraktssaldo etter uttaket beløper seg til minst 1.000 €.
- (5) Vi må varsles skriftlig (*i lesbar form, f.eks. brev eller e-post*) om tilleggsbetalinger og uttak.

§ 11

Hvordan kan du øke eller redusere størrelsen på forsikringspremier?

Økning av forsikringspremier

- (1) Du kan – tidligst ett år etter forsikringsstart – og senest fem år før avtalt pensjonsstart, til enhver tid foreta en permanent økning av størrelsen på forsikringspremier for forsikringen. Med vårt samtykke kan du også øke størrelsen på forsikringspremier på et senere tidspunkt. Det økede premiebetalingsbeløpet blir godskrevet din kon-

trakt etter fradrag for kontrakts- og forvaltningskostnader (se § 8). Dette vil øke Kontraktssaldoen. I den forbindelse brukes det samme beregningsgrunnlaget som for Kontraktssaldoen for øvrig. Pensjonsutbetalinger vil gjennomføres i henhold til § 2 avsnitt 7.

- (2) Hver økning av forsikringspremier beløper seg til minst 2,50 € ved månedlig betaling, 7,50 € ved kvartalsvis betaling, 15 € ved halvårlig betaling og 30 € ved årlig betaling. En økning av forsikringspremier er begrenset til 20 % av det foregående premiebetalingsbeløpet. Denne begrensningen faller bort dersom du øker forsikringspremier for forsikringen til maksimalt 200 € ved månedlig betaling, 600 € ved kvartalsvis betaling, 1.200 € ved halvårlig betaling, eller 2.400 € ved årlig betaling. Den nye avtalte forsikringspremier for forsikringen kan da ikke overskride 1.500 € ved månedlig betaling, 4.500 € ved kvartalsvis betaling, 9.000 € ved halvårlig betaling, eller 18.000 € ved årlig betaling. Disse grensene for forsikringspremier inkluderer ikke avtalte økninger av forsikringspremier for avtaler med dynamisk økning av forsikringsytelser og forsikringspremier (se Spesielle vilkår for fondsbundet pensjonsforsikring med avtalt økning av forsikringspremier og forsikringsytelser uten nye helseopplysninger (med tariff ZPPN)). Med vårt samtykke kan ytterligere økninger av forsikringspremier foretas.
- (3) Dersom du ikke betaler forsikringspremier (*f.eks. dersom forsikringspremier betales med en engangsbetaling*), er det ikke mulig å foreta økninger i størrelsen på forsikringspremier.

Reduksjon av forsikringspremier

- (4) Du kan når som helst – men tidligst ett år etter forsikringsstart – foreta en permanent reduksjon av den løpende forsikringspremier. Dette forutsetter at størrelsen på den nye løpende forsikringspremier ikke underskriver 300 € årlig, 150 € halvårlig, 75 € kvartalsvis eller 25 € månedlig.
- (5) Ved en reduksjon av den løpende forsikringspremier reduseres fremtidige premiebetalinger. Vi forbeholder oss retten til å redusere den garanterte Overlevelsesytelsen som er oppnådd frem til dette tidspunktet (se § 16), når dette er nødvendig for å fortsette forsikringsavtalen.

Dynamiske premieøkninger

- (6) I stedet for en økning av forsikringspremier i overensstemmelse med § 11 avsnitt 1, kan du også ved forsikringsstart eller i løpet av forsikringsperioden inkludere dynamiske premieøkninger i henhold til «Spesielle vilkår for fondsbundet pensjonsforsikring med avtalt økning av forsikringspremier og forsikringsytelser uten nye helseopplysninger».
- (7) Økninger eller reduksjoner av forsikringspremier, eller overgang til dynamiske premiebetalinger, må varsles oss skriftlig (*i lesbar form, f.eks. brev eller e-post*). Den endrede forsikringspremier gjelder fra et tidspunkt valgt av deg, tidligst første dag i den påfølgende måned. Dersom betaling ikke skjer for valgt termin, forfaller den nye forsikringspremier til betaling ved forfalltidspunktet for neste forsikringspremie. Økninger av dynamiske innskudd skjer uavhengig av dette på Årsdagen for forsikringen (*ved forsikringsstart f.eks. på den 01.04, så er Årsdagen for forsikringsavtalen den 01.04 hvert år*).

§ 12

Hvordan kan du utsette premiebetalinger?

- (1) På skriftlig forespørsel (*i lesbar form, f.eks. brev eller e-post*) kan betaling av premien for din forsikring utsettes i en periode som bestemt av deg på maksimalt 36 måneder (premiebetalingspause). En premiebetalingspause er tidligst mulig åtte år etter forsikringsstart. Dersom du ønsker å unnta din forsikringsavtale fra premiebetalinger på permanent basis, se bestemmelsene i § 18.
- (2) Etter en endring (*f.eks. økning av forsikringspremier*) eller gjenoptakelse (*f.eks. etter at kontrakten har vært fritatt fra*

løpende betaling av forsikringspremie) av forsikringsavtalen, begynner fristen nevnt i første avsnitt på nytt.

Etter nærmere avtale med oss kan vi gi deg en premiebetalingspause før den nevnte fristen på åtte år etter endring eller gjenopptakelse av forsikringsavtalen. Vi forbeholder oss retten til å omgjøre endringen eller gjenopptakelsen, dersom dette er nødvendig for å fortsette forsikringsavtalen.

- (3) Ved slutten av premiebetalingspausen må du gjenoppta betaling av forsikringspremier.

De manglende premiebetalingene på forsikringen som har oppstått som følge av premiebetalingspausen kan etterbetales gjennom

- > en økning av de løpende premiebetalingene, eller
- > ved betaling av et engangsbeløp.

Dersom Kontraktssaldoen, etter gjenopptakelse av premiebetaling, grunnet ugunstige utviklinger i kapitalmarkedene ikke er tilstrekkelig til å finansiere de garanterte forsikringsytelsene (se § 16), vil vi redusere den garanterte Overlevelsesytelsen. Vi vil da informere deg om dette.

§ 13

Hva skjer hvis du ikke betaler premien tidnok?

Første premiebetaling eller avtalt engangspremie

- (1) Hvis den første betalingen av forsikringspremier, eventuelt den avtalte engangsbetalingen av forsikringen, ikke er gjennomført til avtalt tid, kan vi – så lenge betalingen ikke er gjennomført – trekke oss fra avtalen. Vi kan ikke trekke oss fra avtalen dersom det påvises at du er ansvarlig for betalingsforsinkelsen.
- (2) Hvis den første betalingen av forsikringspremier, eventuelt den avtalte engangsbetalingen av forsikringen, ikke er gjennomført når forsikringstilfellet inntreffer, har vi ingen forpliktelser etter avtalen. Dette gjelder bare hvis du har mottatt særskilt skriftlig melding (*i lesbar form, f.eks. brev eller e-post*) eller ved tydelig henvisning i forsikringsbeviset, er blitt informert om de juridiske konsekvensene av manglende betaling. Vårt ansvar etter forsikringsavtalen består likevel hvis du påviser at du ikke er ansvarlig for betalingsforsinkelsen.

Etterfølgende betalinger av forsikringspremier

- (3) Dersom en av de løpende premiebetalingene ikke gjennomføres i tide, kan vi på din regning meddele deg ny betalingsfrist. Den nye betalingsfristen skal være på minst to uker.
- (4) For et forsikringstilfelle som inntreffer etter at den nye betalingsfristen er utløpt, vil forsikringsdekningen innskrenkes eller falle bort, dersom betaling fortsatt ikke er skjedd. En forutsetning er at vi i forbindelse med meddelelsen av ny frist har informert deg om konsekvensene av at premien ikke blir betalt innen fristen.
- (5) Etter at betalingsfristen har løpt ut kan vi si opp forsikringsavtalen uten oppsigelsesfrist dersom betalingen fortsatt ikke er skjedd. Forutsetningen for dette er at vi informerte deg om denne konsekvensen da fristen ble satt. Vi kan varsle oppsigelse ved utløpet av fristen allerede i forbindelse med meddelelsen av ny betalingsfrist. Oppsigelsen vil da automatisk tre i kraft når fristen løper ut, dersom betaling fortsatt mangler på dette tidspunktet. Vi må også informere deg om denne konsekvensen ved manglende betaling. Trer oppsigelsen i kraft, vil forsikringsavtalen være fristilt for løpende premieinnbetalinger i henhold til § 18. En gjenopptakelse i henhold til § 18 avsnitt 5 er da kun mulig med vårt samtykke.
- (6) Du kan betale det innkrevde beløpet også etter at vår oppsigelse har trådt i kraft. Slik etterbetaling kan bare skje
- > innen én måned etter oppsigelsen,
 - > eller, dersom oppsigelsen ble varslet allerede i premievarselet, innen én måned etter utløp av fristen.
- Denne én-månedperioden utvides til seks måneder dersom du allerede har betalt forsikringspremie i minst ett år. Dersom forsikringsavtalen blir avsluttet i henhold til § 18 avsnitt

3, må du også tilbakebetale Euro-verdien av gjenkjøpsverdien som er utbetalt etter fratrek av avbruddsgebyret.

Betaler du innenfor dette tidsrommet blir oppsigelsen uavhengig og forsikringsavtalen består. For forsikringstilfeller som inntreffer i tidsrommet mellom betalingsfristen og etterbetalingen av premie, ytes bare en begrenset eller ingen forsikringsdekning.

- (7) For det tilfellet at du ikke ønsker eller har mulighet til å gjennomføre etterfølgende betalinger av forsikringspremier, gir vi deg muligheten til premiebetalingspauser etter § 12, en reduksjon av forsikringspremier etter § 11, eller til å unnta kontrakten fra løpende betalinger av forsikringspremie etter § 18.

§ 14

I hvilke tilfeller kan vi bytte fond?

- (1) Vi forbeholder oss retten til å bytte ut fond med et tilsvarende eller å tilpasse sikringsnivået i verdiskringsfondet (*sikringsnivået er prosentandelen av kapitalen i verdiskringsfondet som månedlig blir garantert*). Et bytte av fond er først og fremst aktuelt når det nye fondet, og dermed din forsikringsavtale, vil tilby bedre ytelser enn ved nåværende fond. Ved denne vurderingen kan for eksempel følgende faktorer være utslagsgivende:

- > En mer attraktiv gebyrstruktur for fondsproduktet,
- > en mer positiv fremtidsprognose med hensyn til art og omfang av fondstilbyderens tjenester, også med hensyn til verdiskring,
- > et høyere nivå på ytelsene til fondstilbyderen med hensyn til forvaltning, kommunikasjon og dokumentasjon,
- > bedre nøkkeltall.

I tillegg vil et bytte av fond kunne være aktuelt hvis:

- > Dersom driften av nåværende fond avsluttes grunnet avslutning eller fusjonering av fondet, eller
- > De juridiske rammebetingelsene til fondet endres på en slik måte at det vil være lite hensiktsmessig eller være urimelig overfor involverte parter å holde fast ved den eksisterende fondssammensetningen.

Hvis vi endrer sikringsnivået i et verdiskringsfond, medfører dette ikke en endring i nivået på den garanterte Overlevelsesytelsen.

- (2) Vi revurderer fondene minimum én gang i året.

§ 15

Når kan du bytte ut fond uten garanti?

- (1) Du kan, tidligst to år etter forsikringsstart, bytte ut fondene uten garanti. Da blir deler av Kontraktssaldoen anlagt i fond med lavere risiko. Ta kontakt med oss for mer informasjon om fondene som vi for øyeblikket tilbyr for dette alternativet. Et bytte er mulig før pensjonsstart. Ved valg av den Fleksible Pensjonen er det også mulig å bytte i løpet av den Fleksible Pensjonsfasen (se § 1 i Spesielle vilkår for den Fleksible Pensjonen).

Du kan også, som et alternativ, velge at byttet bare skal gjelde halvparten av Kontraktssaldoen anlagt i fond uten garanti. I et slikt tilfelle vil 50 % av nye premiebetalinger som skal anlegges i fondene, plasseres i fond med lavere risiko. Ved rebalanseringen (se § 8 avsnitt 3) vil denne oppdelingen hensyntas. Med vårt samtykke har du også mulighet til å velge en annen presentsats for oppdelingen.

- (2) Når du har foretatt et bytte, dvs. at du vil anlegge midler i fond med lavere risiko, gjelder følgende: Du kan bytte ut fondene med lavere risiko med de til enhver tid aktuelle fondene uten garanti som blir tilbudt for VPV Zukunftsplan^{Plus}. I et slikt tilfelle vil igjen hele Kontraktssaldoen som ikke benyttes for å sikre de garanterte ytelsene, plasseres i fond uten garanti. Plasseringen gjennomføres ved at midlene anlegges i de tre fondene uten garanti med en like stor andel i hvert. Ta gjerne kontakt med oss for mer informasjon om

fondene uten garanti som til enhver tid tilbys for dette alternativet.

- (3) Bytte av fond må kreves skriftlig (*i lesbar form, f.eks. brev eller e-post*) med en frist på fem dager. Byttet skjer i samsvar med ditt valg på fondets første handelsdag i en måned, tidligst den første dagen etter første månedsskifte.

§ 16

Hva gjør Sikringsforvaltningen?

- (1) Sikringsforvaltningen er en gratis tjeneste som blir gjennomført i forsikringstiden frem til avtalt pensjonsstart. I denne prosessen blir den garanterte Overlevelsesytelsen på forsikringens Årsdag sammenlignet med en bestemt prosentsats av den nåværende Kontraktssaldoen. Dersom sistnevnte verdi er høyere enn den garanterte Overlevelsesytelsen, blir den garanterte Overlevelsesytelsen økt til et tilsvarende nivå. Ved VPV Zukunftsplan^{Plus} stiger prosentsatsen jevnt fra 0 % til 75 % fra forsikringsstart frem til avtalt pensjonsstart. Den garanterte Overlevelsesytelsen er minimumsbeløpet som vi garanterer at vil være tilgjengelig for pensjonsutbetalinger eller Kapitaloppgjør ved avtalt pensjonsstart, forutsatt at den forsikrede personen lever på dette tidspunktet.
- (2) Du kan når som helst stanse Sikringsforvaltningen, men tidligst to år etter forsikringsstart. Da vil Sikringsforvaltningen ikke lenger bli gjennomført. Du vil likevel beholde de opparbeidede garanterte ytelsene. Du kan når som helst gjeninnføre Sikringsforvaltningen. Da vil Sikringsforvaltningen gjennomføres ved neste Årsdag for forsikringen (se § 16 avsnitt 1). Hvis du har stanset Sikringsforvaltningen, vil vi fem år før pensjonsstart gjøre deg oppmerksom på muligheten til å iverksette Sikringsforvaltningen på igjen. Forespørsel om å skru av- og på Sikringsforvaltningen må sendes oss skriftlig (*i lesbar form, f.eks. i brev eller e-post*).

§ 17

Når kan du si opp forsikringsavtalen og hvilke ytelser mottar du ved oppsigelse?

Oppsigelse

- (1) Før pensjonsstart kan du til enhver tid si opp kontrakten skriftlig (*i lesbar form, f.eks. i brev eller e-post*) med virkning fra slutten av inneværende måned.
- (2) Adgangen til oppsigelse etter pensjonsstart ved valg av den Fleksible Pensjonen, blir nærmere beskrevet i Spesielle vilkår for den Fleksible Pensjonen.

Utbetaling ved oppsigelse

- (3) Ved oppsigelse utbetaler vi
- > gjenkjøpsverdien (§ 17 avsnitt 4 og 6)
 - > med fradrag for avbruddsgebyret (§ 17 avsnitt 5). Den gjenstående verdien betegner vi som gjenkjøpsverdi etter avbruddsgebyr.
 - > I tillegg betaler vi ut sluttoverskuddet og kursreservene (§ 17 avsnitt 7) som er tilordnet din kontrakt på oppsigelsestidspunktet. Utestående forsikringspremie kommer til fradrag.

Gjenkjøpsverdi

- (4) Ved oppsigelse utbetales gjenkjøpsverdien. Gjenkjøpsverdien tilsvarer Kontraktssaldoen på oppsigelsestidspunktet. Ved fastsettelsen av Kontraktssaldoen legger vi til grunn den siste handelsdagen for fondene i den måneden du sa opp forsikringsavtalen. Dette gjøres fordi garantien i verdiskringsfondet er knyttet til dette tidspunktet. Ved fastsettelse av Kontraktssaldoen underveis i den aktuelle måneden, ville risikoen for forsikringen vært større grunnet mulige verdisingninger i finansmarkedene, slik at vi ikke kunne garantert de avtalte garantiytelsene.

Avbruddsgebyr

- (5) Fra verdien som er fastsatt i henhold til § 17 avsnitt 4, trekker vi et avbruddsgebyr på 100 €. Den gjenstående verdien betegner vi som gjenkjøpsverdi etter avbruddsgebyr. Vi bærer risikoen og bevisbyrden for at det aktuelle avbruddsgebyret er rimelig. Vår vurdering er at avbruddsgebyret er rimelig. Hvis du påviser at avbruddsgebyret må være betydelig lavere i ditt tilfelle, blir avbruddsgebyret redusert tilsvarende. Avbruddsgebyret faller bort i sin helhet dersom du påviser at avbruddsgebyr ikke er berettiget i ditt tilfelle.

Reduksjon av gjenkjøpsverdien i unntakstilfeller

- (6) Vi er berettiget til å redusere gjenkjøpsverdien fastsatt etter § 17 avsnitt 4, når dette er nødvendig for å utelukke risiko for at forsikringstakernes interesser blir skadelidende, særlig ved risiko for at de løpende forpliktelser etter forsikringsavtalene ikke oppfylles. En slik reduksjon er til enhver tid begrenset til inntil ett år.

Tildeling av overskudd

- (7) Gjenkjøpsverdien etter avbruddsgebyret blir økt gjennom
- > andeler i sluttoverskudd etter § 2 avsnitt 3 (b), og
 - > kursreservene som skal tildeles din kontrakt på oppsigelsestidspunktet etter § 2 avsnitt 6.

Mulige ulemper

- (8) **Det kan være ulemper forbundet med å si opp kontrakten. I begynnelsen av forsikringstiden vil det grunnet kontrakts- og distribusjonskostnader (se § 19) bare være tilgjengelig en begrenset gjenkjøpsverdi. Heller ikke i de påfølgende årene vil gjenkjøpsverdien nødvendigvis nå summen av innbetalt forsikringspremie.**

Fremgangsmåte og tidspunkt for utbetaling

- (9) Gjenkjøpsverdien etter avbruddsgebyr vil utbetales i penger. Ved fastsettelsen av Kontraktssaldoen legger vi til grunn den siste handelsdagen i fondene i den aktuelle måneden du sa opp forsikringsavtalen. Av tekniske årsaker kan gjenkjøpsverdien etter avbruddsgebyr først utbetales et par dager etter dette tidspunktet.

Ingen tilbakebetaling av premie

- (10) Du kan ikke kreve tilbakebetaling av forsikringspremien. Etersom premiene blir investert i kontrakten allerede på betalingstidspunktet (se § 8), og det ikke påløper risikotillegg for Dødsfallsytelse, foreligger det ingen overskytende premie for tidsrommet mellom oppsigelsestidspunktet og gjennomføring av oppsigelsen som vi vil måtte tilbakebetale.

Oppsigelse for flytting av kapitalen til en kontrakt inngått med et annet foretak

- (11) Du kan skriftlig si opp forsikringsavtalen med virkning fra månedsskifte, for å overføre oppspart kapital til en annen forsikringsavtale. Oppspart kapital tilsvarer gjenkjøpsverdien på oppsigelsestidspunktet inkludert tildelt overskudd etter § 17 avsnitt 7. I et slikt tilfelle vil du ikke belastes noe avbruddsgebyr. Utestående forsikringspremie kommer til fradrag. Du må på oppsigelsestidspunktet informere oss om hvilken kontrakt kapitalen skal overføres til. Vi overfører midlene direkte til tilbyderer av den nye forsikringsavtalen. Du kan ikke kreve å få midlene overført til deg.

§ 18

Hvordan kan du fristille din kontrakt fra løpende premiebetalinger og hvilken innvirkning har dette på forsikringsytelsene?

- (1) I stedet for oppsigelse etter § 17 avsnitt 1 kan du når som helst ved skriftlig melding (*i lesbar form, f.eks. i brev eller e-post*), kreve fritak fra løpende betaling av forsikringspremien fra og med enden av inneværende forsikringsperiode.

- (2) Dersom kontrakten unntas fra løpende premiebetaling vil vi beregne den nye garanterte Overlevelsesytelsen på bakgrunn av den aktuelle minimumsverdien av Kontraktssaldoen (Minimumsverdien av Kontraktssaldoen før fristilling av kontrakten fra løpende premiebetaling, tilsvarende Kontraktssaldoen som minst må foreligge for å dekke den nåværende garanterte Overlevelsesytelsen. Denne blir beregnet individuelt for den enkelte kontrakt, men kan ikke formidles til deg ved forsikringsstart, ettersom den garanterte Overlevelsesytelsen i begynnelsen beløper seg til null euro, og deretter bygger seg opp over tid gjennom Sikringsforvaltningen). Den nye garanterte Overlevelsesytelsen vil også kunne beløpe seg til null euro. Det vil i den sammenheng ikke påløpe noe avbruddsgebyr. Du kan når som helst be oss om opplysning om størrelsen på den nye garanterte Overlevelsesytelsen ved fritak fra premiebetaling fra et bestemt fremtidig tidspunkt.
- (3) Fristilling av kontrakten fra løpende betaling av forsikringspremi er bare mulig dersom gjenkjøpsverdi etter avbruddsgebyr beløper seg til minst 2.000 €. I andre tilfeller blir kontrakten avsluttet med utbetaling av gjenkjøpsverdi etter avbruddsgebyr ved oppsigelse (se § 17). Gjenkjøpsverdien på tidspunktet kontrakten unntas fra løpende betaling av forsikringspremi vil danne grunnlaget for Kontraktssaldoen til VPV Zukunftsplan^{Plus} uten løpende premiebetaling.
- (4) **Det kan være ulemper forbundet med å unnta din kontrakt fra løpende betaling av forsikringspremi. I begynnelsen av forsikringstiden vil Kontraktssaldoen etter fritaket normalt være betydelig lavere enn summen av innbetalt forsikringspremi grunnet kontrakts- og distribusjonskostnader (se § 19). Heller ikke i de påfølgende årene vil Kontraktssaldoen nødvendigvis nå summen av innbetalt forsikringspremi.**

Gjenopptakelse

- (5) Du kan gjenoppta løpende betalinger av forsikringspremi innen tre år uten å måtte gi nye helseopplysninger. Dette kan medføre at den garanterte Overlevelsesytelsen endrer seg (se § 16).

Ingen tilbakebetaling av premie

- (6) Betalt premie kan ikke kreves tilbakebetalt.

§ 19

Hvordan finansieres kostnadene knyttet til kontrakten din?

- (1) Det er kostnader knyttet til kontrakten din. Kostnadene er inkludert i forsikringspremi eller kommer til fradrag fra din Kontraktssaldo. Det dreier seg i den forbindelse om kontrakts- og distribusjonskostnader samt øvrige kostnader. **Kontrakts- og distribusjonskostnadene** består først og fremst av provisjon til forsikringsagenten. I tillegg omfatter kontrakts- og distribusjonskostnadene kostnadene til gjennomgang og utarbeidelse av forsikringsdokumentene, driftskostnader forbundet med behandling av tilbudet, og reklamekostnader. **Øvrige kostnader** består først og fremst av forvaltningskostnader. Størrelsen på de beregnede kontrakts og distribusjonskostnadene og de der omfattede forvaltningskostnadene, fremgår av informasjonsdokumentet som du mottok i forbindelse med kontraktsinngåelsen, eventuelt av forsikringsbeviset.
- (2) Ved avtalt engangsbetaling av forsikringspremi, eller ved tilleggsbetalinger, trekker vi ut kontrakts- og distribusjonskostnadene som et engangsgebyr ved henholdsvis forsikringsstart og tidspunktet for tilleggsbetalingen.
- (3) Dersom kontrakten er inngått med løpende betalinger av forsikringspremi, gjelder følgende: Til dekning av kontrakts- og distribusjonskostnader har vi i forsikringspremi allerede medberegnet et fast beløp som vil komme til fradrag fra Kontraktssaldoen din månedlig de første åtte årene. Totalt er slike kostnader begrenset til 4 % av total premie som i henhold til avtalen skal innbetales over

kontraktens løpetid. Denne fremgangsmåten gjelder tilsvarende ved økning av forsikringspremi.

- (4) De øvrige kostnadene trekkes fortløpende fra premiebetalingene og Kontraktssaldoen (investerings- og Kollektivporteføljen) før og etter pensjonsstart.
- (5) Det beskrevne kostnadstrekket medfører at kun begrensede beløp vil være til disposisjon for en gjenkjøpsverdi i begynnelsen av forsikringstiden (se § 17 og § 18).

§ 20

Hva gjelder ved endring av din kontaktinformasjon?

Endring av din kontaktinformasjon, f.eks. postadresse eller navnet ditt, må du meddeles oss umiddelbart (dvs. uten ugrunnet opphold). I motsatt fall vil det kunne medføre ulemper for deg som følge av at vi eventuelt ikke kan nå deg.

§ 21

Hvilke ytterligere opplysningsplikter har du?

- (1) I den utstrekning vi i henhold til lov plikter å samle inn, lagre, bearbeide og rapportere informasjon og data om din forsikringsavtale, plikter du umiddelbart (dvs. uten ugrunnet opphold) å gi oss nødvendige opplysninger, data og dokumentasjon til dette formål
- > ved kontraktinngåelsen,
 - > ved endringer etter kontraktinngåelsen, eller
 - > på forespørsel.
- Du plikter også å medvirke dersom opplysninger fra en tredjepart, som har rettigheter under din forsikringsavtale, er nødvendig for datainnsamlings- og rapporteringsformål.
- (2) Nødvendig informasjon etter § 21 avsnitt 1 er for eksempel forhold som er avgjørende for vurderingen av
- > Ditt skattemessige bosted,
 - > det skattemessige bosted til en tredjepart som har rettigheter under din forsikringsavtale, og
 - > det skattemessige bostedet til mottakeren av forsikringsytelsene.
- Dette omfatter særlig personnummer, fødselsdato og bosted. De enkelte forhold som er avgjørende etter gjeldende lovgivning, kan du lese mer om i det vedlagte skatteinformasjonsbladet.
- (3) Hvis du ikke tidsnok stiller nødvendig informasjon, data og dokumentasjon til rådighet, gjelder følgende: Vi vil rapportere dine kontraktsopplysninger til ansvarlige skattemyndigheter i inn- eller utland, i den utstrekning vi er forpliktet til dette. Dette gjelder også hvis det ikke består noen skatteplikt.
- (4) Brudd på opplysningspliktene etter § 21 avsnitt 1 og 2 kan føre til at vi ikke utbetaler forsikringsytelser. Dette gjelder inntil du har gitt oss informasjonen som er nødvendig for at vi skal kunne oppfylle våre lovpålagte forpliktelser.

§ 22

Hvilke kostnader kan vi fakturere deg separat?

- (1) I følgende tilfeller kan vi fakturere deg et separat gebyr til dekning av kostnader:
- > Utstedelse av nytt forsikringsbevis
 - > Skriftlig påminnelse med betalingsfrist ved manglende betaling av forsikringspremi
 - > Gjennomføring av endringer i forsikringsavtalen
 - > Behandling av overdragelse eller pantsettelse av forsikringsavtalen
 - > Undersøkelser ved manglende adresse
 - > Deling av forsikringsavtalen som ledd i skifte etter skilsmisse eller samlivsbrudd
- (2) Gebyret beregnes basert på de kostnader som normalt oppstår hos oss ved tilsvarende henvendelser. Hvis du påviser at

forutsetningene for beregningen av gebyret ikke gjelder for ditt tilfelle, faller gebyret bort. Hvis du påviser at gebyret i ditt tilfelle bør være betydelig lavere i ditt tilfelle, blir gebyret redusert tilsvarende. Størrelsen på kostnadene fremgår av informasjonsdokumentet som du mottok i forbindelse med kontraktsinngåelsen, eventuelt av forsikringsbeviset.

nødvendig for å fortsette forsikringsavtalen eller dersom det for en av kontraktspartene ville være uforholdsmessig tyn- gende å opprettholde kontrakten uten endringer. Den nye bestemmelsen er bare gyldig dersom den i lys av kontrak- tens overordnede formål ivaretar forsikringstakers interesser på rimelig vis. Den nye bestemmelsen omfattes av kontrak- ten to uker etter at du er informert om endringen med be- grunnelse.

§ 23

Hvilket lands rett kommer til anvendelse på din forsikrings- avtale?

- (1) Din forsikringsavtale er underlagt norsk rett.
- (2) VPV Lebensversicherungs-AG har sitt sete i Tyskland og er derfor underlagt tysk lov og tyske tilsynsmyndigheter. Der- for kommer forskjellige bestemmelse i tysk rett til anvendel- se, for eksempel for investeringer av kapitalen samt Over- skuddsdeltakelsen.

§ 24

Hvor skal en tvist avgjøres ved uenighet om denne avta- len?

- (1) Søksmål **mot oss** som springer ut av forsikringsavtalen skal anlegges ved Oslo tingrett. Retten i den rettskrets der du har fast bopel når det tas rettslige skritt, vil også være kompetent til å behandle søksmålet. Dersom du ikke har fast bopel, vil stedet du normalt oppholder deg være avgjørende. Dersom du er en juridisk person, vil retten i rettskretsen der ditt ho- vedkontor ligger være kompetent til å behandle søksmålet.
- (2) Søksmål **mot deg** som springer ut av forsikringsavtalen, skal anlegges ved retten i den rettskrets du har din faste bopel. Dersom du ikke har fast bopel, vil stedet du normalt opphol- der deg være avgjørende. Dersom du er en juridisk person, vil retten i rettskretsen der ditt hovedkontor ligger være den kompetente til å behandle søksmålet.

§ 25

Renter av erstatningsbeløpet

Selskapets plikt til å betale forsinkelsesrenter følger av for- sikringsavtaleloven § 18-4.

§ 26

Språk og tolkningstvil

Den norske teksten i forsikringsvilkårene er avgjørende for for- ståelsen og tolkningen av forsikringsavtalen. Ved tolkningstvil skal tolkningsalternativet som i størst grad samsvarer med den tilsvarende tyske teksten legges til grunn.

§ 27

Samtykke til bruk av elektronisk kommunikasjon

Gjennom inngåelsen av denne forsikringsavtalen har du samtyk- ket til bruk av elektronisk kommunikasjon for sending av opplys- ninger, meldinger, varsler eller liknende.

§ 28

Hva gjelder ved ugyldige bestemmelser?

- (1) Hvis en bestemmelse i forsikringsvilkårene er delvis eller helt ugyldig, påvirker ikke dette gyldigheten av de øvrige be- stemmelsene.
- (2) Dersom en bestemmelse i forsikringsvilkårene er erklært ugyldig ved rettskraftig dom eller endelig forvaltningsved- tak, kan vi erstatte den med en ny bestemmelse når dette er